

GEO DATA

achttiende jaargang 2007 > 1

> Geodan-dag 2007: wat hebben **kunst** en **innovatie** gemeen?

> RFID heeft **toekomst** in de **zorgsector**

> Wat zijn de gevolgen van de **Grondroedersregeling**?

3 news to know

4 trends & ontwikkelingen

Wat is er nodig om in verschillende markten en ketens tot succesvolle innovaties te komen? De kunst van geo-innovatie staat centraal op de Geodan-dag 2007. Henk Scholten en Peter van de Crommert lichten alvast een tipje van de sluier op ...

6 GeoUpdate

8 project & people

In het Amsterdamse AMC werd anderhalf jaar lang de toegevoegde waarde van RFID in de zorgsector onderzocht. Henk Greuter (AMC) en Frederiek Lugard (Geodan Mobile Solutions) vertellen over de ambitieuze pilots, de waardevolle ervaringen en de gemeenschappelijke leerpunten voor de toekomst.

10 platformpagina

Wat zijn de gevolgen van de Grondroedersregeling voor de betrokken partijen? Geodan doet een rondje langs de velden, peilt de meningen en vraagt naar de uitdagingen wat betreft de ondergrondse infrastructuur.

12 in the spotlight / agenda

De specialisten van SDS houden zich bezig met de opslag en ontsluiting van data. Hadden ze dat niet gedaan, dan waren ze waarschijnlijk boswachter of fietskoerier geworden. Een verrassend kijkje in de keuken van deze Geodan-afdeling.

Met deze icoon onderaan een artikel wordt u voor meer informatie verwezen naar een webpagina.

Colofon GeoData is een uitgave van Geodan en wordt gratis verspreid onder de relaties van Geodan. Op verzoek kunnen geïnteresseerden een exemplaar toegezonden krijgen. Artikelen kunnen worden aangeboden aan Geodan. Reacties op geplaatste artikelen worden zeer gewaardeerd. **Redactie** Niels Bourgonjen, Peter van de Crommert, Charlotte Heida, Bas Heller, Evert Meijer, Peter Meijer, Henk Scholten **Fotografie** Marcel Israel **Realisatie** Link Design, Amsterdam en Linea Recta Media, Amsterdam **Lithografie en druk** DrukGoed BV, Amsterdam

Geodan
President Kennedylaan 1
1079 MB Amsterdam (NL)
Tel. +31 (0)20 - 5711 311
Fax +31 (0)20 - 5711 333
E-mail info@geodan.nl

Vestiging Zuid
Buitenhaven 27-A
5211 TP 's-Hertogenbosch
Tel. +31 (0)73 - 692 5151
www.geodan.nl

Geo, de butler van de echte werkprocessen

Alweer enige tijd werken we met ontzettend veel plezier en succes samen met de brandweer. Geo-informatie blijkt bij rampenbestrijding immers niet langer het lelijke eendje te zijn. In Amerika wil men dit in verregaande mate gaan vastleggen in verordeningen en wetgeving*. 'Successfull response starts with a map', is hun motto. Middels een heel mooi congres in Kasteel Ammerzoden in januari hebben ook de Nederlandse ministeries het nut van de kaart onderkend en krijgt het project GDI RC, Geografische Data Infrastructuur voor Rampenbestrijding en Crisismanagement, een vervolg.

Met de brandweer in de veiligheidsregio Gelderland Midden hebben we de auto's inmiddels uitgerust met een mobiel modem ('MOMO') en zorgt Geodan Movida ervoor dat er met de auto's gecommuniceerd kan worden, maar bovenal dat telkens bekend is wat de plek van de ramp is en waar de auto's zich bevinden.

En dan maandag 19 februari, kwart voor 12... brandalarm bij Geodan, en geen oefening. Binnen enkele minuten hoor je de sirenes en enkele seconden daarna zie je de rode wagens voorbij schieten. Het kan toch niet waar zijn dat ze ons adres niet kunnen vinden? Al snel keren de auto's om en rennen de mannen en vrouwen in zware, stoere pakken het pand in. Op zo'n moment realiseer je je wat een werkproces inhoudt en hoe goed deze mensen daarop voorbereid zijn. Het is allemaal goed afgelopen en het idee dat we ze de volgende keer toch een beetje kunnen helpen met de juiste x- en y-coördinaten geeft een goed gevoel. Maar toch ook het gevoel van de butler: we kunnen ze misschien helpen, maar het echte werk zullen zij moeten opknappen. Brandweer Amsterdam, bedankt!

Henk Scholten

* Zie: <http://www.nap.edu/catalog/11793.html>

Geodan opent deuren in Oostenrijk

Na de opening van Geodan Madrid afgelopen zomer, is in januari 2007 Geodan Salzburg GmbH van start gegaan. De directeur van de Oostenrijkse Geodan-vestiging, Dirk Schmidt, heeft ruim tien jaar ervaring in het internationale GIS-werkveld. Het nieuwe kantoor is gevestigd in het Techno-Z Gebouw, dicht bij partner Z_GIS (Centrum voor Geo-informatie van de Universiteit van Salzburg). De nadruk van de activiteiten van Geodan Salzburg ligt op de ontwikkeling van het Movida-platform en locatiegebonden diensten voor verschillende industriële- en veiligheidstoepassingen in het Duitstalige gebied. In nauwe samenwerking met Z_GIS zal de vestiging een 'Live Location Lab (L3)' opzetten: een operationele werkomgeving om LBS-innovaties te testen, te ontwikkelen en te demonstreren. Een indoor LBS-omgeving op basis van Ultra Wide Band technologie van Ubisense draait nu al in Salzburg.

 www.geodan.nl/salzburg

Geodan beloond met 2e 'MapInfo Partner in the Benelux'-Award

Xander Laan (l) neemt de Award namens Geodan in ontvangst van Gert Kleijer (MapInfo).

Tijdens de MapInfo Partnerdag op 19 december 2006 is Geodan opnieuw onderscheiden met de 'Best MapInfo Partner in the Benelux'-Award. In Oostertocht ontving Xander Laan namens Geodan IT de prijs uit handen van Gert Kleijer, Country Manager van MapInfo Benelux. Kleijer benadrukte de uitstekende en langdurige relatie en complimenteerde Geodan met de alsmaar groeiende verkoop van MapInfo-producten. Geodan is dit jaar tevens Premium Partner van MapInfo geworden.

 www.geodan.nl/mapinfo-award

Geo-standaarden voor gezamenlijk optreden

Om de samenwerking tijdens Grootchalig Gezamenlijk Optreden te verbeteren, heeft de Raad MIV (Multidisciplinaire Informatievoorziening Veiligheid) standaarden voor gebruik en uitwisseling van geo-informatie vastgesteld. De geo-standaarden zijn bepaald door afgevaardigden van de brandweer, GHOR, politie, gemeenten, defensie, het ministerie van Binnenlandse Zaken, ICTU, IPO en VNG. Belangrijk uitgangspunt bij het vaststellen was dat nieuwe standaarden multidisciplinair toepasbaar zijn. Verder was het niet de bedoeling om nieuwe systemen te definiëren, maar wel tot nieuwe richtlijnen voor uitwisseling te komen.

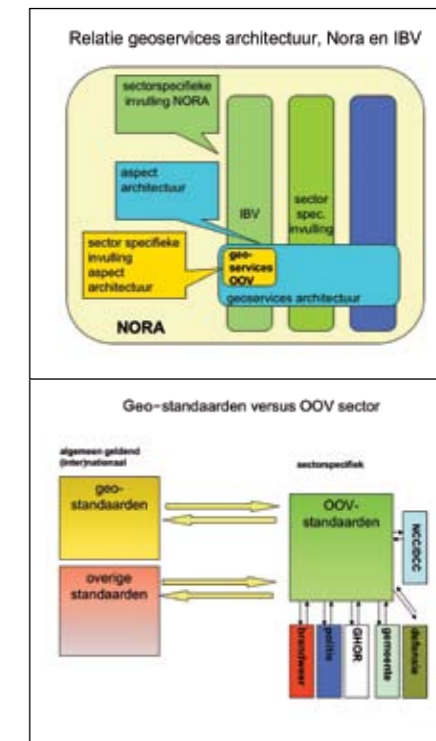
Welke standaarden?

De standaarden hebben betrekking op semantiek, presentatie, gegevens en techniek. Geo-standaarden voor de OOV-sector worden vastgesteld door het internationale OGC (Open Geospatial Consortium) en de Europese projecten Orchestra, Oasis, WIN en Inspire. Om deze generieke standaarden voor de Nederlandse OOV-sector toepasbaar te maken, heeft de Ravi het 'Framework van standaarden van de Nederlandse GII' opgesteld.

Nadere uitwerking

Voor de OOV geo-standaarden wordt aangesloten op dit framework en op de kaders die IBV (Informatie Basisvoorziening

Veiligheid) en NORA (Nederlandse Overheid ReferentieArchitectuur) schetsen. De geo-standaarden zullen voor de OOV-sector deels nog nader moeten worden uitgewerkt. Eén van de uitwerkingen is het informatiemodel voor de uitwisseling van geografische gegevens, IMOOV. Ook wordt gewerkt aan een standaard symbolenset en standaarden voor mobiele toepassingen.

 www.geodan.nl/veiligheid

Henk Scholten en Peter van de Crommert over de kunst van het innoveren...

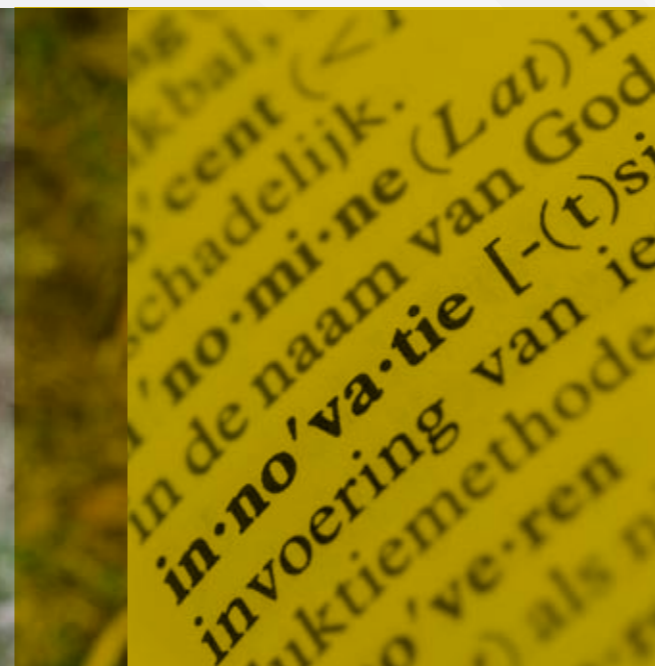
Wie niet zaait wie niet wint!

Wie met Geodan-directeur Henk Scholten en Business Development Manager Peter van de Crommert brainstormt over de Geodan-dag 2007 van 6 juni aanstaande, moet snel kunnen schakelen. Het thema van de dag 'de kunst van geo-innovatie' wordt in razend tempo gekoppeld aan Johannes Vermeer, Leonardo da Vinci en de eeuwenoude camera obscura. Rest de vraag wat deze illustere figuren en zaken met elkaar gemeen hebben. Ook daar hebben beide heren een innovatief antwoord op, zo blijkt.

Kom naar de Geodan-dag 2007!

Thema: De kunst van geo-innovatie
Datum: woensdag 6 juni 2007
Tijd: 9.00 – 17.00 uur
Locatie: Rosarium, Amsterdam

Meer informatie:
www.geodan.nl/geodan-dag

Waar gaat de kunst van geo-innovatie over?

Henk: "Wil je in een steeds sneller veranderende wereld toegevoegde waarde creëren, dan is innovatie noodzakelijk. Maar innoveren kan op heel veel manieren en daarmee geef ik gelijk de garantie voor een interessante Geodan-dag op 6 juni aanstaande. Ik ga de inhoud van die dag niet verklappen, maar kunst en innovatie komen op creatieve wijze aan bod. Ik laat me graag inspireren door kunstenaars die creativiteit met functionaliteit combineren. Mensen die, met behulp van nieuwe technieken, geniale zaken creëren en het detail altijd in the big picture kunnen plaatsen."

Heb je een voorbeeld van zo iemand?

Henk: "Het is zeer waarschijnlijk dat Johannes Vermeer als eerste kunstschilder een camera obscura gebruikte. Dat is een soort omgekeerde toverlantaarn waarmee hij de drie-dimensionale werkelijkheid op een muur in een donkere kamer kon projecteren. Hierdoor was hij in staat op bijna bovennatuurlijke wijze te spelen met licht, maar bovenal de ruimtelijke dimensies in een twee-dimensionaal vlak te projecteren. Een geniaal staaltje innoverend vermogen." Peter: "En wat dacht je van Leonardo da Vinci, een alleskunner en conceptdenker. Iemand die de Mona Lisa en het Laatste Avondmaal schilderde, maar ook de eerste gedetailleerde concepttekeningen produceerde voor de tank en duikboot."

Julie vergelijkt Geodan met Leonardo da Vinci?

Peter: "Zijn schilderstalent, gedragstudies en onderzoek naar geometrie vallen als passende puzzelstukken samen in het wereldberoemde Laatste Avondmaal. Als kunstenaar was hij voortdurend bezig het detail in het grotere geheel te zien. En als je dan een beetje vrij associeert, is het bruggetje met wat wij als ruimtelijke wetenschappers doen snel gemaakt." Henk: "Vermeer is een stuk eenvoudiger. Op bijna al zijn schilderijen treffen we een kaart of een globe aan. Daarbij heeft hij misschien wel als eerste

'De Geograaf' geschilderd. In zijn werk gebruikte hij zowel de kenniscomponent (juiste projectie) als de artistieke component (mooi schilderij)."

En dat is?

Peter: "Of het gaat om een project bij een gemeente, waterschap, gevangenis of medische instelling, we zijn altijd bezig met zaken in het bredere perspectief van de betreffende keten te zien. Wij denken niet in eilandoplossingen maar in geoptimaliseerde ketens en het delen en op orde brengen van geo-informatie en de benodigde technieken en standaarden. Dat lukt het best bij een betrokken en innoverende organisatie."

Duidelijk, maar succesvol innoveren gaat niet vanzelf.

Henk: "Klopt, innoveren is geen vonk die even overslaat. Het is hard werken en constant de relatie leggen tussen wat is en wat zou moeten zijn. Maar innovatie is ook de kunst om het bestaande opzij te zetten en klassieke structuren of ingesleten patronen los te laten."

Je zou haast denken dat Geodan over een eigen atelier beschikt.

Henk: "Dat heb je goed gezien. Geolab is onze technologische proeftuin waarin we alleen, maar ook met klanten en partners,

kijken of ideeën toepasbaar zijn. In die zoektocht weten we altijd waar we aan beginnen, maar lang niet altijd waar iets eindigt." Peter: "Niet ieder zaadje in onze proeftuin groeit uit tot een nieuw product. En dat hoeft ook helemaal niet. Belangrijker is het om de bodem vruchtbaar te houden en een gunstig klimaat voor innovatie te garanderen. In ons Geolab worden dan ook geen fouten gemaakt, maar juist voorkomen!"

'Innoveren is geen vonk die even overslaat'

Kunstenaars staan vaak bekend als einzelgängers, terwijl Geodan de dialoog zoekt.

Henk: "Om tot succesvolle producten en diensten te komen, hebben we de buitenwereld hard nodig. In ons Geolab en op andere plekken zoeken we de dialoog om van idee naar innovatie te komen. Dat lukt nooit wanneer je je naar binnen richt, terwijl de wereld om je heen verandert." Peter: "De contacten die we in en om het Geolab leggen, zijn zeer nuttig. Die zijn namelijk weer de 'trigger' voor procesinnovaties of een technische ontwikkeling binnen de veiligheidsketen of ruimtelijke orderingsketen. Op 6 juni laten we iedereen zien waar de kunst van innovatie bij Geodan toe kan leiden."

Het nieuw te bouwen hoofdkantoor van Rabobank Nederland.

Movida helpt Rabobank bij zoeken collega's

De Rabobank heeft innovatie hoog in het vaandel staan en roept daarbij regelmatig de hulp van Geodan Mobile Solutions in. Momenteel werkt de bank aan een slim initiatief op het gebied van tracking & tracing. In Utrecht wordt momenteel onderzocht of real-time locatiebepaling (LBS) in een kantoor-tuin kan helpen bij het zoeken naar collega's en beschikbare spreekkamers. Een uitgebreide voorselectie door Getronics wees Movida aan als meest geschikte software voor deze test.

www.geodan.nl/movida

Nieuw! Drive Time Matrix voor West-Europa

Al geruime tijd biedt Geodan IT met succes haar Drive Time matrices op basis van postcodes aan. Naast deze op landelijk niveau gebaseerde matrices, is er nu ook een matrix voor internationale afstand- en reistijd-analyses. Als bronmateriaal zijn de EuroStreets snelwegen en de pc2 punten van West-Europa gebruikt. De locatie van deze vertrek- en aankomstpunten is gebaseerd op de belangrijkste stad in een pc2-gebied.

www.geodan.nl/dtm

GeoCatch reistijd isochronen (2, 4 en 6 uur) vanaf Amsterdam.

Wittevlekkenanalyse

De matrix kan onder meer gebruikt worden voor districts-indelingen en wittevlekkenanalyses. Een uitstekend hulpmiddel hierbij is de GeoCatch-extensie voor MapInfo. De matrix is met name geschikt voor reistijdberekeningen langer dan een uur.

Geoserver.nl helpt Ahold Vastgoed

Ahold Vastgoed is voor Albert Heijn, Gall & Gall en Etos voortdurend op zoek naar winkelruimte op geschikte locaties. Voor het vinden en beoordelen van mogelijke locaties wordt onder andere gebruikgemaakt van de mogelijkheden van Geoserver.nl binnen MapInfo. Direct online op te vragen coördinaten, reistijdisochronen en luchtfoto's helpen om snel een indruk te krijgen van een potentiële vestigingslocatie.

www.geoserver.nl

MapInfo helpt AXENT/AEGON bij rayonindeling

Geodan IT ondersteunt SpaarAdvies en AXENT/AEGON bij het indelen van hun nieuwe rayons. Deze zijn gebaseerd op postcodes. Er wordt gebruikgemaakt van MapInfo Professional en de 4-posities postcodekaart. Deze combinatie maakt het mogelijk de rayons duidelijk te visualiseren. Daarnaast kan de rayonindeling interactief worden gewijzigd met MapInfo Professional.

www.geodan.nl/pc4_nl

Command en Control Systeem voor Brandweer Gelderland

Samen met partners EAL en Nieuwland legt Geodan momenteel de laatste hand aan een Command en Control Systeem (CCS) voor de brandweer in de veiligheidsregio Gelderland Midden. Het generieke en mobiele platform voor hulpdiensten is o.a. gebaseerd op Geodan Movida en is voor de brandweer uitgerust met een serie specifieke toepassingen. Het streven is om het systeem voor het natuurbrandseizoen operationeel te hebben. Met het nieuwe systeem komt een veiligere (natuur)brandbestrijding op de Veluwe een stap dichterbij.

www.geodan.nl/ccs

Updates

Geografische data vormen de basis van elk geografisch informatiesysteem (GIS) en dienen dus altijd up-to-date zijn. In GeoData houden we u op de hoogte van nieuwe versies.

Nederland per 4-posities postcodekaart

Binnenkort is de update van de 4-posities postcodekaart gereed. Nieuwe postcodes zijn toegevoegd en alle gemeentelijke herindelingen zijn verwerkt. De kaart is onderdeel van een dataset, die tevens de Gemeente dataset Nederland en de Basisreferentieset bevat.

www.geodan.nl/updates

Nieuwe wegen en stations op referentieset 2007 : In de Stedendriehoek heeft de NS in december 2006 vier nieuwe stations geopend.

Minder gemeenten op gemeentekaart 2007

Geodan is momenteel druk met de ontwikkeling van de Gemeente dataset Nederland met als onderdeel de gemeentekaart. In deze nieuwe kaart zullen alle gemeentelijke herindelingen en grenscorrecties worden doorgevoerd. Het aantal gemeenten loopt in 2007 terug van 458 naar 443.

Nieuwe wegen en stations op referentieset 2007

De update van de Wegen referentieset Nederland 2007 is bijna voltooid. Alle kaartlagen zijn geactualiseerd. Er zijn onder meer nieuwe wegen en stations toegevoegd. Van het product zal voortaan jaarlijks een nieuwe versie worden gepubliceerd.

GeoKey ISO 1.1 meldt zich!

De nieuwe versie van metadatasysteem GeoKey ISO is gereed. GeoKey ISO versie 1.1 is gebaseerd op moderne technologie: actuele OpenGIS-standaarden en Open Source Software componenten, wat de keuzevrijheid van de componenten ten goede komt.

- De nieuwe functionaliteiten in GeoKey ISO versie 1.1 zijn:
- > verbeterde gebruiksvriendelijkheid;
 - > mogelijkheid om records/datasets te zoeken in de editor;
 - > mogelijkheid om in de editor de records te sorteren;
 - > gebruik van tabbladen voor de detailweergave van categorieën.

GeoKey ISO webcliënt.

www.geodan.nl/geokey_iso

1e fase 'GDI Rampenbestrijding en Crisismanagement' afgesloten

In Ammerzoden is op 31 januari 2007 de eerste fase van het project GDI RC, 'Geografische Data Infrastructuur voor Rampenbestrijding en Crisismanagement', succesvol afgesloten. Dit project moet een voorziening opleveren die de crisiscentra van het Rijk probleemloos toegang geeft tot alle geografische gegevens van de verschillende departementen. Het project richt zich op het vanuit de bron ontsluiten en delen van de bij de deelnemende partijen beschikbare geodata. Daarbij gaat het om 15 tot 18 geografische gegevensbestanden, zoals wegenkaarten, eigendoms- en perceelsgegevens. Het GI-beraad heeft inmiddels ingestemd met een vervolg op de eerste fase van de GDI.

Kasteel Amerzoden

www.geodan.nl/gdi

RFID-pilots in het AMC

Geodan Movida houdt vinger aan de pols

Projectinformatie

Project

Onderzoek naar de toepassing van RFID in de gezondheidszorg in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in nauwe samenwerking met Capgemini, het AMC, Oracle en Intel.

Verantwoordelijken bij klant

Piet Bakker en Henk Greuter van het AMC

Verantwoordelijken bij Geodan

Euro Beinat en Frederiek Lugard

Projectdoel

Het verbeteren van de logistiek van patiënten en specialisten, bloedproducten en wegwerpartikelen en het verhogen van de patiëntveiligheid.

In de logistiek is het gebruik van Radio Frequency Identification (RFID) al geruime tijd ingeburgerd, terwijl de toegevoegde waarde van deze techniek in de zorg nog maar weinig bekendheid geniet. Als het aan Frederiek Lugard (Geodan Mobile Solutions) en Henk Greuter (AMC) ligt, komt daar snel verandering in. "De in het Academisch Medisch Centrum (AMC) gehouden RFID-pilots geven ons een schat aan bruikbare informatie en zijn het vertrekpunt voor verdere ontwikkeling van RFID-toepassingen in de zorg."

De drie RFID-pilots speelden zich af in en om het operatiecomplex van het Amsterdamse ziekenhuis en richtten zich naast de optimalisatie van patiëntenlogistiek, op het meten van materiaalverbruik en het monitoren van bloedproducten. Henk Greuter was als stafmedewerker vanuit het AMC verantwoordelijk voor de voortgang van het project: "Het is geen geheim dat we door meer efficiency een aantal belangrijke verbeterlagen in de zorg kunnen maken. ICT in het algemeen en RFID in het bijzonder, kunnen daarbij een belangrijke rol spelen."

Geen warehouse

Een operatiekamer (OK) is een zeer complexe omgeving, waar de hoogste veiligheidseisen gelden. Henk: "Geen warehouse dus waar je eventjes binnenloopt en snel wat kabeltjes aansluit. Wanneer het medisch personeel ook maar een moment het gevoel had dat de aanwezigheid van de RFID-techniek een belemmering was, konden ze de stekker er zo uittrekken en de test stopzetten. Geodan voelde die gevoeligheden goed aan", blikt Henk terug. "Ik ben Frederiek en haar collega's de laatste anderhalf jaar dan ook vaak in de weekenden of avonden tegengekomen. Tijdstippen waarop overlast tot een minimum beperkt kon worden."

Primeur

Het was de eerste keer dat het gebruik van RFID in en rond de operatiekamer zo grootschalig en intensief werd onderzocht. Frederiek: "Met behulp van RFID hebben we patiënten en medisch personeel van de verkoever tot de uitgang van het OK-complex gevolgd." Om patiënten real-time te monitoren, droegen ze een RFID-tag ter grootte van een munt in hun identificatiepolsband. Henk: "De medische staf droeg op vrijwillige basis anonieme badges. Op die manier konden we de in- en uitloop van specialisten rond het operatiecomplex monitoren. RFID heeft zich zeker bewezen als analyse-instrument. Zo hebben we nu een beter inzicht in hoe personen zich voor, tijdens en na een operatie bewegen. Door de locatie van patiënt en medische staf te weten, kunnen we in de toekomst de verschillende processen en activiteiten beter op elkaar laten aansluiten. De beschikbaarheid van de juiste zorg op het juiste moment en op de juiste plaats, wordt dus beter georganiseerd."

Bloedpilot

Naast patiënten en specialisten, werden ook verschillende wegwerpmaterialen uitgerust met RFID-tags. "We wilden weten of we de logistieke stroom van goederen konden verbeteren. Je moet dan denken aan OK-materialen als implantaten en gebruiksartikelen met een hoge kostprijs en omloopsnelheid. Ook hier hebben we meer inzicht gekregen in het toepassen van RFID", zegt Henk. In de laatste pilot werden bloedproducten gevolgd met behulp van RFID-tags, uitgerust met temperatuursensoren. Frederiek: "RFID kan hier helpen in de controle van

"RFID heeft absoluut toegevoegde waarde in deze uitzonderlijke omgeving"

de bloed-patiënt match en verhoogt zo de patiëntveiligheid. We hebben de bloedproducten gevolgd vanaf het transfusielab tot het moment van toediening in de operatiekamer. Daarbij hielden de sensoren constant de temperatuur van de bloedproducten in de gaten."

Winst en toekomst

De verschillende onderzoeken hebben de betrokken partijen een hoop geleerd. "En in dat leren zit 'm ook de winst van dit project", aldus Henk. "RFID heeft absoluut toegevoegde waarde in deze uitzonderlijke omgeving. Maar we hebben ook geleerd dat belangrijke medische apparatuur in een operatiekamer, onder bepaalde omstandigheden nog gevoelig kan zijn voor interferentie van de RFID-lezers. Daar moet dus verder onderzoek naar worden gedaan." Frederiek is het eens met de conclusie van haar gesprekspartner: "Het verkregen inzicht en de grote hoeveelheid data brengen ons weer een stap verder. We hebben het nut van RFID in de medische wereld bewezen. Met de opgedane ervaring kunnen we nu gericht werken aan de verdere ontwikkelingen en implementaties van deze techniek. Daarbij zal het Geodan Movida platform de basis blijven vormen."

Wat is Movida?

Geodan Movida is het meest geavanceerde RTLS (real-time location system) voor RFID-toepassingen binnen industriële en openbare veiligheid, justitie en zorg. De inzet van Geodan Movida blijft niet beperkt tot de pilots in het AMC, maar heeft een internationaal karakter. Geodan Movida is gebaseerd op Oracle 10g technologie. Bent u geïnteresseerd in de uitgebreide mogelijkheden van Movida? Lees dan verder op www.geodan.nl/movida

"De beschikbaarheid van de juiste zorg op het juiste moment en op de juiste plaats, wordt beter georganiseerd"

Ook de specialisten droegen een RFID-tag

De ondergrondse infrastructuur in beweging

“Acht kabels op de tekening, acht in de grond!”

De voor plenaire behandeling bij de Tweede Kamer aangemelde Wet Informatie-uitwisseling ondergrondse netten (beter bekend als de Grondroerdersregeling), moet de informatie-uitwisseling over de ligging van kabels en leidingen verbeteren en leiden tot minder graafschade. Peter van de Crommert, Business Development Manager bij Geodan IT vroeg een aantal ‘keyplayers’, waar de focus ‘ondergronds’ de komende jaren ligt en hoe zij denken alle ligginggegevens op tijd en volgens afspraak gedigitaliseerd te hebben.

Wat zijn de belangrijkste uitdagingen voor de komende jaren?

Jelle de Boer: “Vanuit Bouwend Nederland hoop ik dat de komende jaren het meldgedrag van graafwerkzaamheden bij KLIC en het Kadaster kunnen verbeteren. Transparante commu-

nicatie over de exacte ligging van alle kabels en leidingen is een absolute noodzaak voor een veilig graafproces.”

Ries Bode: “Als Kadaster zijn wij de toekomstige uitvoerder van de nieuwe wetgeving, intermediair tussen grondroerders en beheerders en daarmee verantwoordelijk voor de Klic-activiteiten. Ik zet in op een goede en werkbare implementatie van de Grondroerdersregeling. Klic-online speelt daar een belangrijke rol in en behoudt gewoon zijn huidige naam. De man op de graafmachine weet bij KLIC namelijk waar je het over hebt.”

Han Damsté: “Ik hoop dat we elkaar vooral in de praktijk weten te vinden en dat deze wetgeving geen ‘dode letter’ wordt. Als gezamenlijke kabel- en leidingbeheerders hebben we elkaar gevonden in het onlangs opgerichte Platform Netbeheerders. Als deze groep netbeheerders hun gegevens volgens afspraak digitaliseert en implementeert in Klic-online, zal dit een stimulerend effect hebben op de rest.”

Er wordt op veel plekken hard gewerkt, maar hoe zit het met de rol van de lokale overheden?

Sieb van der Weide: “Vooral voor kleinere gemeenten is de druk en uitdaging groot om de eigen ondergrondse infrastructuur te digitaliseren. Verder vind ik dat gemeenten sterker moeten sturen op hun handhavende rol en het stellen van eisen bij het graafwerk binnen de gemeentegrenzen. Zeker als het beheer van de openbare ruimte en de veiligheid in het geding zijn.”

Ries Bode: “Wij proberen niet alleen gemeenten en provincies te informeren, maar richten ons op alle betrokken partijen. Daarbij zetten we alle communicatiemiddelen in en organiseren

we zelfs een roadshow om per provincie alle betrokken partijen te informeren. Alle partijen dienen de spelregels rond de nieuwe wetgeving te kennen. Is dat niet het geval, dan zal de informatie-uitwisseling niet van de grond komen.”

Is het mogelijk iedereen te informeren en te verplichten om alles onder de grond zichtbaar te maken?

Han Damsté: “In theorie zou dat moeten, maar ik ben al blij wanneer de ‘grote vissers’ zich aan de afspraken houden. Dan heb ik het over de belangrijkste beheerders, gravers en gemeenten. Ik denk dat het heel moeilijk wordt om een benzinepompeigenaar of tuinder te verplichten zijn ondergrondse infrastructuur digitaal in KLIC te zetten.”

Jelle de Boer: “Maar je krijgt nooit een veilig graafproces zonder een complete en actuele informatievoorziening. Gelukkig zijn veel gravende partijen aangesloten bij de overkoepelende branchevereniging. Ook wij proberen de urgentie en gevolgen van de nieuwe wetgeving via de newsletter en onze eigen website duidelijk te maken. Van KPN en Versatel tot de lokale pompstationhouder, iedereen moet met zijn gegevens in Klic-online. Acht kabels op de tekening, acht kabels in de grond, is het credo.”

Sieb van der Weide: “Vanuit gemeenteland valt mij op dat het niet altijd eenvoudig is om de nutsbedrijven mee te krijgen bij de ontwikkeling van ondergrondse ordening. Dat vind ik raar. Ook zij zijn gebruiker van de publieke ruimte en hebben er belang bij dat deze veilig is en goed wordt beheerd.”

Welke rol speelt geo-informatie bij de ontwikkeling van ondergrondse infrastructuur?

Sieb van der Weide: “Zonder geo-informatie is ondergrondse ordening onmogelijk, een absolute must dus. Veel gemeenten hopen dat de techniek het binnenkort mogelijk maakt om ook andere objecten te registreren, zodat een totaalbeeld ontstaat van alles onder de grond. En wat dacht je van de diepteligging, de zogenaamde z-coördinaat. Het heeft niet veel zin om alleen maar de x en y te registreren.”

Ries Bode: “Met de drukte onder de grond wordt de rol van geo-

Sieb van der Weide

informatie steeds belangrijker. Het Kadaster als geo-informatie specialist wil hierin graag een rol spelen. Qua techniek zie ik minder beren op de weg dan op het gebied van organiseren en afspraken maken. Maar het gaat er vooral om eerst een simpel en eenduidig proces te hebben. Als de organisatie staat en iedereen zich aan de afspraken houdt, is het pas tijd voor technologische uitbreidingen.”

Jelle de Boer: “Ik denk dat er door de veranderde wetgeving ook nieuwe partijen zullen ontstaan die technische innovaties gaan aanbieden. In die zin kun je de wetgeving zien als een kiem en vliegwielt voor nieuwe ontwikkelingen. Wij bouwen vooral boven de grond, maar zijn zeker ook gebaat bij ondergrondse bestemmingsplannen. Daar ligt dus nog veel werk voor alle partijen in het algemeen en bedrijven als Geodan in het bijzonder.”

Han Damsté

Jelle de Boer

Ries Bode

Han Damsté
Directeur Sectie Netbeheerders – EnergieNed,
Voorzitter Platform Netbeheerders

Jelle de Boer
Algemeen secretaris van de vakgroep Bolegbo – Bouwend Nederland,
secretaris Kabel- en Leidingoverleg

Ries Bode
Programmamanager – Kadaster

Sieb van der Weide
Coördinator ondergrondse infra – gemeente Utrecht,
Bestuurslid Gemeentelijk Platform Kabels en Leidingen

Spatial Database Systems (SDS)

Geodan bestaat uit bijna 100 medewerkers. Professionals die verschillende teams vormen. Maar wat doen al die teams en wat beweegt de teamleden om telkens weer met innovatieve oplossingen voor complexe vraagstukken te komen? Olaf Iseger van Spatial Database Systems (SDS) trotseert een Hollandse winterbui om zijn team te introduceren.

Wat doet SDS precies? "We houden ons bezig met de opslag en ontsluiting van ruimtelijke data. Die komen uit applicaties van Geodan of worden aangeleverd door externe partijen. De data moeten bewaard worden en in de vorm van een kaartje of anderszins weer naar buiten komen. We adviseren hier ook projectleiders en klanten over en geven cursussen."

Waarop heb je de laatste keer 'gegoogled'? "Een van onze teamleden zocht net naar Castroviejo conglomerados:

een mooie geologische formatie. Hij gaat op vakantie naar Spanje om de Castroviejo conglomerados in het echt te zien."

Wat was er van jullie geworden als GIS niet had bestaan? "Veel medewerkers hebben een geologische achtergrond, dus dan ligt geoloog voor de hand. Ikzelf heb Informatica gestudeerd maar zou misschien boswachter of fietskoerier zijn geworden, want ik ben graag buiten. Onze muzikant Hans speelt gitaar in de Geodan Band. Hij is ook de langste medewerker. Een ander is weer redelijk klein: als we op een rijtje gaan staan, zijn we net de Daltons."

Hoe kijken collega's naar jullie? "Misschien met lichte jaloezie op de ontspannen sfeer. Nu en dan is er wel stress, maar meestal gaat het er hier gemoedelijk aan toe. Ons team is gesplitst en zit voor de helft in Amsterdam en voor de andere helft in onze vestiging in 's-Hertogenbosch."

Is het niet onhandig dat de helft van jullie team in Brabant zit? "Soms wel, maar we zien elkaar vaak genoeg. Het teamoverleg is beurtelings in Den Bosch en Amsterdam en dat gaat prima. We zijn een IT-bedrijf dus gebruiken toch al veel e-mail en instant messaging."

Agenda

Inschrijfcursussen/workshops

Introductie MapInfo Professional

Algemene introductie in MapInfo Professional met behulp van praktische opgaven.

Data: 4-5 april, 9-10 mei en 13-14 juni 2007

Beurzen

Geodan organiseert en/of is aanwezig tijdens de volgende evenementen:

Integrale Publieke Veiligheid

Datum: 8 mei 2007

Geodan-dag 2007

Datum: 6 juni 2007

